

متن پرسش

«الهی هب لی کمال الانقطاع الیک» سلام و عرض ادب خدمت استاد طاهرزاده: با عرض پوزش و کسب اجازه چند کلمه ای خواستم در محضرتان درس پس بدهم. همان طور که جنابعالی بارها متذکر شده اید، ترجمه های قرآن بعضاً ناقص است و نمی تواند اشارات آیات قرآنی را به خوبی منتقل کند، مشغول تدبر در آیه شریفه ی «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» و ترجمه «صراط مستقیم» بودم که حقیقتاً ترجمه «راه راست» نمی تواند حقیقت جاری در این آیات و کلمات را منتقل کند. ناگهان ذهنم به سوی بیٹی از اشعار مرحوم علامه طباطبایی رحمت الله علیه رفت که می فرمایند: من خس بی سر و پایم که به «سیل» افتادم / او که می رفت مرا هم به دل دریا برد. انصافاً این بیت ترجمه ی بسیار بهتری و روشن تری است برای این آیه شریفه. بدین معنا که صراط مستقیم مثل این صراط های دنیایی نیست، بلکه خودش «عین رفتن و عین حرکت» به سوی دریای توحید است. لذا ما از حضرت حق با عجز و انکسار تقاضا می کنیم که ما را به رود جاری و صراط ساری به سوی خودش ملحق کند تا همچون خس بی سر و پایی به دریای توحید متصل بشیم. لذا حالا تا حدودی معنای روایت «علیُّ هو الصراط المستقیم» و «هُمُ السَّبِيلُ إِلَيْكَ» برایمان رخ می گشاید. مرحوم علامه در قسمتی از المیزان ذیل آیه شریفه ی «وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا» به زیباترین شکل ممکن تفاوت بین «ارائه طریق» توسط انبیاء و رسولان الهی، و «ایصال الی المطلوب» توسط امام را متذکر می شوند. و معلوم می کنند چگونه امام با هدایت های باطنی و تصرفات تکوینی و کُن فیکونی، می تواند انسان را به سوی دریای بیکران توحید با خودش همراه کند و از موقف و منزلی معنوی به سوی موقف و منزلی بالاتر حرکت دهد. رزقنی الله و ایاکم

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همین طور است و به همین جهت بعد از آن که از حضرت حق تقاضای هدایت به سوی صراط مستقیم می کنیم، عملاً با حضور در آن صراط، الطاف الهی، انسان را فرا می گیرد تا در مسیر انس با حضرت حق قرار داشته باشد و لذا در ادامه اظهار می دارید: «صراط الذین انعمت علیهم» که به گفته علامه طباطبایی: «أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» کسانی اند که خداوند علمی به آنها داده که خودشان از مسیر عادی نمی توانستند کسب کنند زیرا فرمود: «يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ» (مجادله/۱۱) خداوند آنهایی از شما که ایمان آوردند را بلندمرتبه کرد و برای آنها که به آنها علم داده شد، درجاتی است خاص. « به همان معنایی که شما به شعر علامه اشاره کردید که:

«من خس بی سر و پایم که به «سیل» افتادم / او که می رفت مرا هم به دل دریا برد». موفق
باشید